

Information

– god man för ensamkommande flyktingbarn

Vad innebär god man för ensamkommande flyktingbarn?

Den 1 juli 2005 trädde lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn i kraft. Lagen reglerar när en god man ska förordnas för ensamkommande barn och ungdomar som kommer till Sverige utan vårdnadshavare, eller annan vuxen som trätt i vårdnadshavares ställe, eller för barn som har haft en vårdnadshavare i Sverige men där denne försvunnit, avlidit eller på annat sätt inte kan utöva förmynderskap eller vårdnad.

Vad innebär god man för ensamkommande flyktingbarn?

En god man för ensamkommande barn har att i vårdnadshavares och förmyndares ställe ansvara för barnets personliga förhållanden och sköta dess angelägenheter. Gode mannen är barnets juridiske företrädare. God man ska besluta om barnets boende och skolgång och i ekonomiska frågor. Det ingår inte i uppdraget att sköta den dagliga vården eller tillsynen av barnet. Denna uppgift har familjehemmet eller boendet. För att barnet ska få sällskap till läkare, idrottsevenemang o.s.v. ska gode mannen se till att barnet får en kontaktperson utsedd. Däremot har den gode mannen rätt att och bör alltid närvara vid möten hos Migrationsverket, socialtjänsten och polisen. Gode mannen har ingen försörjningsskyldighet gentemot barnet.

Uppdraget är *tillfälligt* och upphör t.ex. när uppehållstillstånd beviljats för ett barn som söker asyl (men god man kvarstår till dess en förordnad vårdnadshavare finns), barnet varaktigt lämnat Sverige eller att föräldrarna anlärt till Sverige. Uppdragets innehåll finnstydligt beskrivet i kommunförbundets ”vägledning och checklista”.

Arvode

Ersättning till god man för ensamkommande barn regleras i 12 § lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn jämförd med 12 kap. 16 § föräldrabalken. Enligt den nämnda bestämmelsen i föräldrabalken har förordnade gode män rätt till ett skäligt arvode för uppdraget och ersättning för de utgifter som har varit skäligen påkallade för uppdragets fullgörande.

Från och med den 1 juli 2017 har överförmyndarnämnen fattat beslut om följande arvodesregler:

- God man för asylsökande barn arvoderas med 27 % av prisbasbeloppet, ca 1 000 kr per månad
- - God man för barn med permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd arvoderas med 20 % av prisbasbeloppet, ca 738 kr per månad
- Kostnadsersättningen för uppdragen är 2 % av prisbasbeloppet, ca 75 kr per månad
- Arvoderingen sker kvartalsvis genom inlämnande av redogörelseblankett.

Högre arvode än normalt

Om det undantagsvis skulle vara ett uppdrag som kräver extraordinära insatser kan gode mannen begära arvode utöver schablon, vilket då bedöms i likhet med andra anspråk på extra arvode.

Högre arvode än norm ska motiveras särskilt av ställföreträdaren.

Lägre arvode än normalt

Skulle uppdraget inte bedömas vara tillfredställande utfört kan arvodet i sin tur minskas i förhållande till detta. Exempel på påverkansfaktorer för lägre arvode:

- Uppdraget inte har fullgjorts tillfredsställande, t.ex. att de grundläggande arbetsuppgifterna i uppdraget inte har fullgjorts.
- Brister i hur ställföreträdaren har bevakat huvudmannens/barnets rätt eller i de personliga angelägenheterna.
- Uppdraget har övervägande varit av mer vardaglig karaktär; omfattningen har varit mindre än det som ryms inom ramen för ett normalt uppdrag; t.ex. att huvudmannen i stor utsträckning själv tagit hand om sina angelägenheter eller att besöken i huvudmannens hem har varit för få i förhållande till uppdragets karaktär.
- Brister i redovisningen, ohörsamhet mot nämndens generella råd eller lagstiftning, t.ex. att inte lämna redovisning eller redogörelse inom föreskriven tid .

Kom ihåg!

- Använd Kommunförbundets checklista för gode män till ensamkommande barn.
- På Migrationsverkets hemsida finns bra information om asylprocessen och gode mannens uppdrag.
- På SKL:s hemsida finns också mycket bra information om ditt uppdrag samt en webbutbildning: <http://ensamkommandebarn.skl.se/>
- Meddela alltid överförmyndarnämnden om och när barnet får uppehållstillstånd eller om barnet flyttar från kommunen, samt om barnets vårdnadshavare har anlänt till Sverige. Det är viktigt att meddela alla större förändringar i barnets liv till överförmyndarnämnden liksom om de ekonomiska förhållandena ändras!